

ZIMA 2018

DŮCHODNÍČEK

**ZVEME VÁS K PŘEČTENÍ NOVÉHO
DŮCHODNÍČKU**

**PRO KLIENTY SOSLLA ZDARMA
PRO OSTATNÍ 10,- Kč**

Obsah

Úvodníček	4
Co v důchodníčku najdete	5
Aktuality.....	5
V našem Domově jsme přivítali:.....	5
Rozloučili jsme se s:.....	5
Informujeme, připravujeme, chystáme.....	6
Otevírací doba kantýny o Vánocích	6
Otevírací doba sociální úsek	7
Otevírací doba pokladna.....	7
Zimní oslavenci	8
Zápis ze schůze obyvatel.....	9
Ohlédnutí	10
Ruské kuželky	10
Člověče, nezlob se.....	10
Pečení Svatomartinských rohlíčků	10
Ohlédnutí za rokem 2013	11
Pěvecké vystoupení ZŠ A. Jiráska	11
Zabíjačka v Domově aneb jak se dříve hodovalo.....	11
Jarní bál	12
Kavárnička s hostem	12
Canisterapie	13
Pálení čarodějnic	13
Den krásy.....	14
Slovenský týden	14
Vzpomínka na školní léta.....	15
Vystoupení duo Kondor	15
Kácení Máje	16
Čermenské slavnosti - Palóc (Szécsény, Maďarsko)	16
Dovolená ve středozemí (24. – 26.)	17
Vystoupení divadla SLUNEČNICE.....	17
Letní koncert skupiny Shirim Ashirim.....	18
Melounová párty	18

Slavnostní předávání certifikátu Standardu nutriční péče	19
Soutěžní den v Moravské Třebové	19
Výlet do Krčmy	20
Ruský týden	20
Mezinárodní den seniorů	21
Rybářská bašta	22
Sedmé výročí Domova	22
Večer světél	23
Cirkusové představení	23
Myslivecké hody	24
Mikulášská besídka	25
Vánoční pěvecké vystoupení seniorů Domova pro seniory Moravská Třebová.....	26
Vánoční vystoupení dětí z mateřské školy Na Výsluní.....	26
Vánoční vystoupení dětí ze základní školy Dobrovského	27
Staročeské vánoce v Domově	27
Vánoční vystoupení ze ZŠ Jiráskovy	28
Štědrovečerní večere v Domově.....	28
Silvestrovské posezení	29
Zamyšlení pana ředitele na konci roku	29
Chvilka luštění.....	31
Vánoční křížovka	34

Úvodníček

Vločka

Padá snížek, padá, sedá na mou dlaň,
tam, kde včera byla tráva, je teď bílá pláň.
Vločka sněhu rozpouští se na mé teplé dlani,
byla krásná jako krajka, stále myslím na ni.

Vážený čtenáři,
vítáme Vás v novém čísle **Důchodníčku**.

Čas utekl jako voda a máme tu opět zimu. Zima je takové zvláštní období, mnoho lidí ji nemá rádo. Je to období, kdy máme čas sami na sebe a z venku nás nic moc neruší. Zima je skvělý čas na příběhy a na ponoření se do vlastního světa.

Zima začíná zimním slunovratem, zpravidla připadá na 21. prosince a končí jarní rovnodenností, ta zpravidla připadá na 21. března.

Pranostiky pro zimu:

- Čím chladnější zima, tím teplejší léto.
- Svatá Lucie ukazuje svou moc, neb nám dává nejdelší noc.
- Dokud vlaštovička nezašveholí, jara nebude.
- Mnoho sněhu v prosinci - mnoho ovoce a trávy.

Zima a měsíc prosinec je spojen s Adventem, Mikulášem, Vánocemi, Silvestrem a oslavou Nového roku. K Vánocům se váže několik pověr, například:

- Během Štědrého dne se nesmí v domě nebo bytě zametat ani vynášet odpadky a smetí, protože by se tím vyneslo štěstí.
- Počet osob při večeři musí být sudý, a pokud není, prostírá se navíc pro případného nečekaného hosta.

- Pod talíř se dávají rybí šupiny, které si pak každý dá do své peněženky, aby měl zajištěný dostatek peněz po celý další rok. V moderním pojetí tohoto zvyku se pod talíř dávají i bankovky.
- Od štědrovečerního stolu nikdo mimo hospodyně nesmí vstávat a odcházet. Pokud to někdo udělá, je nebezpečí, že u něj příští rok sedět nebude.
- Na vsi se zapalují tři velká polena, která symbolizují svatou trojici. Od nich se pak zapalují svíčky, které se nosí do domu a mají zajistit klid a pohodu v novém roce.

Co v důchodníčku najdete

V aktuálním čísle **Důchodníčku** máme pro vás připravené aktuality, ohlédnutí za rokem 2013, oslavence, nové otevírací doby a spoustu dalšího zajímavého čtení.

Doufám, že si při čtení Důchodníčku uděláte pohodovou zimní chvilku, u které si vychutnáte voňavé vánoční cukroví. A k luštění křížovek Vám budou hrát tradiční české pohádky.

Aktuality

V našem Domově jsme přivítali:

- ♥ paní Kozákovou Zdeňku
- ♥ paní Pachlovou Lydii
- ♥ paní Skalovou Vlastu
- ♥ paní Marii Minářovou

Rozloučili jsme se s:

† paní Alenu Volencovou	14. 10. 2018
† paní Věrou Dostálovou	31. 10. 2018
† paní Danuši Hrabalovou	4. 11. 2018
† paní Zuzanou Březinovou	7. 11. 2018
† paní Marii Krčmářovou	23. 11. 2018
† paní Jiřinou Dostálkovou	26. 11. 2018

Informujeme, připravujeme, chystáme

V prosinci nás čekají krásné chvíle plné vánoční atmosféry. Budeme jako vždy pořádat turnaj v Ruských kuželkách, péct vánoční cukroví, společně povečeříme u štědrovečerní večeře a poté si připijeme na krásný Nový rok. Doufám ale, že jste všichni byli celý rok hodní, aby Vás neunesli čerti! ☺ A v lednu si budeme užívat mrazivého vzduchu, snad nám i napadne sníh, aby byla zahrada posypaná krásně bílým sněžkem.

Otevírací doba křantýny o Vánocích

24. 12. 2018	PONDĚLÍ	ZAVŘENO
25. 12. 2018	ÚTERÝ	ZAVŘENO
26. 12. 2018	STŘEDA	ZAVŘENO
27. 12. 2018	ČTVRTEK	07:00 – 12:00 hodin 14:00 – 16:45 hodin
28. 12. 2018	PÁTEK	07:00 – 12:00 hodin 14:00 – 16:45 hodin
29. 12. 2018	SOBOTA	07:00 – 12:00 hodin 14:00 – 16:45 hodin
30. 12. 2018	NEDĚLE	07:00 – 12:00 hodin 14:00 – 16:45 hodin
31. 12. 2018	PONDĚLÍ	07:00 - 12:00 hodin ZAVŘENO
01. 01. 2019	ÚTERÝ	ZAVŘENO

Otevírací doba sociální úsek

27. 12. 2018	ČTVRTEK	ZAVŘENO
28. 12. 2018	PÁTEK	09:00 – 11:00
31. 12. 2018	PONDĚLÍ	ZAVŘENO

Otevírací doba pokladna

20. 12. 2018	ČTVRTEK	08:00 – 10:00
21. 12. 2018	PÁTEK	ZAVŘENO
27. 12. 2018	ČTVRTEK	08:00 – 11:00 13:00 – 14:00
28. 12. 2018	PÁTEK	08:00 – 10:00
31. 12. 2018	PONDĚLÍ	ZAVŘENO

Zimní oslavenci

Prosinec

8. 12. Kanclířová Marie

10. 12. Kunešová Anna

21. 12. Faltejsková Lidmila

30. 12. Tichá Lidmila

Leden:

2. 1. Skalová Vlasta

6. 1. Mannel Jan

22. 1. Frgal František

25. 1. Šilarová Květuše

Zápis ze schůze obyvatel

ČÍSLO: 6.

DATUM: 29. 11. 2018

PŘÍTOMNI:

Bc. Markéta Zuzkovičová, DiS. – sociální pracovnice,
Klienti.

PRŮBĚH:

1. Připomenutí minulé schůze obyvatel, přečtení a podepsání zápisu ze schůze.
2. Klientům byly přečteny otevírací doby kantýny, pokladny a sociálního úseku o vánočních svátcích. Tyto otevírací doby budou vyvěšeny na dveřích jednotlivých úseků a také ve výtazích.
3. Klienti projeví zájem o výlet do okolí, např. na zámek, poutní místa, apod. S klienty bylo domluveno, že sociální úsek zjistí potřebné informace k zajištění výletu (možnost bezbariérového autobusu). Výlet by mohl proběhnout na jaře nebo v létě příštího roku.
4. Klienti byli pozváni na nejbližší konané akce:
 4. 12. 2018 – Vystoupení děti ze Základní školy Lanškroun.
 5. 12. 2018 – Mikuláš.
 6. 12. 2018 – Audiohelp
 11. 12. 2018 – Vánoční turnaj v ruských kuželkách.
 12. 12. 2018 – Hudební vystoupení.
 19. 12. 2018 – Štědrovečerní večeře.
 21. 12. 2018 – Vystoupení skupiny Viola.
 28. 12. 2018 – Silvestr.
5. Klienti odsouhlasili, že další schůze obyvatel proběhne v lednu 2019.

Zapsala dne 29. 11. 2018: Bc. Markéta Zuzkovičová, DiS

Ohlédnutí

Ruské kuželky

V říjnu si klienti mezi sebou zasoutěžili a to v hraní Ruských kuželek. Jelikož soutěžního ducha měli v sobě všichni soutěžící, tak po odehrání několika kol bylo skóre jednotlivých klientů skoro vyrovnané, ale přesto jednoznačně vyhráli tři, kteří se umístili na třetím, druhém a prvním místě. U hraní jsme se parádně nasmáli a vítězové byli sladce odměněni.

Člověče, nezlob se

Jelikož jsme si dlouho nezahrály nějakou deskovou hru, tak jsme vytáhly - Člověče, nezlob se. Sešly jsme se v kulturní místnosti, za oknem nám hezky svítilo sluníčko a my si hrály. Házely jsme kostkou a tajně doufaly, že nám budou padat samé šestky. Nakonec všechny figurky našly cestu ke svému domečku a vítězkami byly všechny klientky.

Pečení Svatomartinských rohlíčků

Jako zpříjemnění při pochmurném podzimním počasí jsme si upekly Svatomartinské rohlíčky plněné mákem. Sešlo se nás hodně, takže pečení šlo hezky od ruky. Při pečení jsme vymýšlely, co bychom si ještě mohly společně upéct na vánoce. Po upečení byly rohlíčky zaneseny klientům na pokoje. Někteří si je dali k odpolední kávě, nebo jako sladkou tečku po obědě. Pár rohlíčků zbylo, tak si na nich mohli pochutnat i zaměstnanci.

Ohlédnutí za rokem 2013

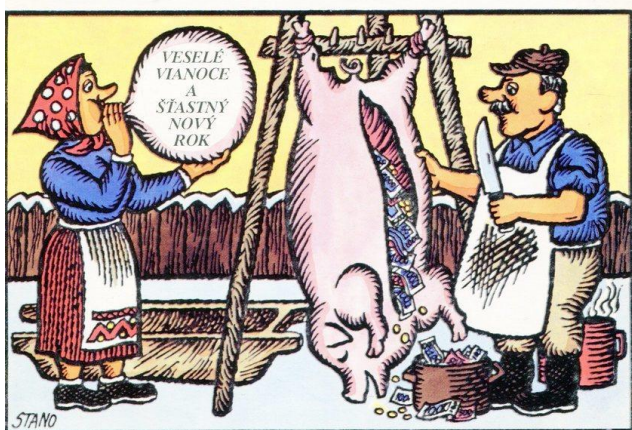
Pěvecké vystoupení ZŠ A. Jirásk

V pondělí 7. ledna přišli žáci ze sboru klíč 2. stupně ZŠ A. Jirásk. Pod vedením učitelek paní Pallové a Kajounové nám zazpívali vánoční písně v češtině, ale i v angličtině. Na závěr sólově zazpíval Míra Kaplan, který již vydal samostatné CD. Děti zpívali opravdu moc hezky a musím říci, že to bylo příjemné doznívání vánoční atmosféry.

Zabíjačka v Domově aneb jak se dříve hodovalo

Začátkem února 6. 2. 2013 jsme si pro naše klienty přichystali Zabíjačku, což u některých klientů vyvolalo velice příjemnou vzpomínku. U jiných klientů velkou zvědavost cože je vlastně čeká. Naši zabíjačku zahájily známým českým filmem Postřižiny. Během filmu se na venkovní terase v zeleném patře vařily v kotlíku zabíjačkové pochutiny – ovar, jazyk a srdce podávané s jablky a

křenem, na jehož přípravě se podíleli i naši klienti. Tyto dobroty provoněly celý Domov i jeho okolí. Tak jak se dříve při zabíjačce hodovalo, hodovalo se u nás.

Na snídani nemohly chybět koláče, k obědu se podávala tmavá zabíjačková polévka s jitrnicovým prejtem a kroupy se zelím nebo šípková omáčka a k večeři mohli

klienti ochutnat tlačenku. Celým pro náš Domov nezvyklým odpolednem nás provázel harmonikář se svou báječnou harmonikou. Zabíjačkové odpoledne se opravdu vydařilo nejen počasím, ale i dobrým jídlem a hlavně dobrou náladou.

Jarní bál

Ve středu 20. března 2013 se v našem Domově konal Jarní bál. Ačkoliv nám počadí venku moc jaro nepřipomínalo, oficiálně tento den začalo a ta trocha sněhu nám nebránila, abychom si pořádně zaplesali. Měli jsme alespoň důvod oprášit své slavnostní oblečení a rozpomenout se na taneční kroky, aby parket nežel prázdnotou. K tanci také samozřejmě patří hudba, o kterou se nám letos postarali manželé Gallovi. Znamé melodie povzbudili k tanci nejednoho člověka a všichni se dobře bavili.

Pro zpestření programu se nám se svým vystoupením přišly představit Twirlgirls. Jejich představení se moc líbilo, hlavně část s hrací skříňkou, ze které vytančila krásná baletka. Někteří klienti přiznali, že museli zamáčknout i slzu v oku.

Svou šťastnou ruku si všichni mohli vyzkoušet při losování lístků do tomboly. Cen bylo letos dokonce 260 a každý si odnesl alespoň nějakou maličkost. Tím bychom chtěli poděkovat i všem našim sponzorům.

Kavárnička s hostem

Ve středu 10. dubna v odpoledních hodinách přijali pozvání do naší kavárničky dva speciální hosté, kteří byli pro některé naše obyvatele velkým překvapením. Jednalo se o návštěvu dřívější sociální pracovnice Marcely Knápkové, která je nyní na mateřské dovolené. Společně s novopečenou maminkou přijela i její tříměsíční dceruška Stelinka, která byla představena jako „nejmladší člen našeho Domova.“ Pro naše klienty to bylo krásně prožité slunečné odpoledne. Ti nejodvážnější si miminko mohli pochovat a ti nesmělí pouze přihlíželi a bedlivě sledovali foto-prezentaci malé Stelinky, promítanou za pomoci diaprojektoru na velké plátno, kterou pro nás maminka připravila. Dále se klienti vyptávali na otázky týkající se miminka. Jako poděkování za milou návštěvu jsme pro nás i maminku přichystali občerstvení, které jsme sami upekli v dopoledním pečeníčku. Děkujeme za návštěvu. Oběma přejeme hodně zdraví a štěstí aby vaše miminko rostlo do vnitřní i vnější krásy.

Canisterapie

Obyvatelé našeho Domova se mohou pochlubit novým psím kamarádem, který pro nás pravidelně každý týden chodí navštěvovat. Jeto fenka labradorského retrívra jménem Sofi, která je velmi přátelská a milá. Se Sofinkou se můžou klienti setkat ve skupinové canisterapii, ale i individuálně na pokoji.

Pálení čarodějnic

Na konci dubna, stejně jako v různých koutech Lanškrouna, tak i my v našem Domově pro seniory jsme chystali oheň na pálení čarodějnic. Musím podotknout, že se jich letos opravdu sletělo moc. Za to děkujeme paní učitelce

Daně Kačerovské, která navštívila společně se svými žáky ze ZŠ B. Smetany naši čarodějnickou dílnu. Společnými silami, jsme vyrobili nemálo čarodějnických krasavic.

Tradičního ohnivého rituálu, konaného na zahradě před Domovem, se zúčastnilo 40 nadšených obyvatelů Domova, kteří mohli při příležitosti letošního prvního grilování

ochutnat připravené občerstvení. Labužníkům bylo dopřáno i pravé opékání špekáčků přímo na hranici. Dobré počasí nám jako každoročně přálo a o dobrou náladu i zábavu se postarali sami obyvatelé Domova vyprávěním různých veselých životních příběhů.

Samozřejmě, že nesmíme opomenout náš máj, který se majestátně vztyčuje nad naším jezírkem. Musím říci, že si jej dámy vyzdobily různě barevnými pentlemi opravdu do krásy. Budeme doufat, že nám ho pánové po celý měsíc ustráží, abychom ho mohli na konci měsíce opět skácet.

Den krásy

Svátek den matek oslavily obyvatelky našeho Domova příjemnou relaxační masáží. Tuto skvělou masáž vykonávaly žákyně šesté třídy ze ZŠ A. Jiráska pod vedením paní učitelky Dany Kačerovské. Mladé „masérky“ se opravdu moc snažily a nenechaly ani jedno místo na těle bez pohlázení. Tato příjemná relaxace se uskutečnila v kulturní místnosti na zeleném patře, která k tomu dokonale posloužila. Nejen, že zněla relaxační hudba, ale klientky si mohli užít i aromaterapii a svíčky, které k tomu neodmyslitelně patří. Bylo vidět na všech tvářích, že si ten dnešní den krásy opravdu všichni užili.

Slovenský týden

Jeden týden v měsíci po celý rok zasvětime gastronomii různých zemí. Kromě jídla, typického pro danou oblast, které bude vonět po celém Domově, se danému tématu budou věnovat také aktivity, kde si každý může osvěžit vědomosti o rozličných oblastech, ale také se dozvědět mnoho různých zajímavostí. I výzdoba Domova bude laděna stejným tématem VÝLET NA SLOVENSKO.

To byl název našeho prvního týdenního kulinářského dobrodružství. Součástí slovenského týdne, který proběhl v našem Domově pro seniory, byla také kavárnička se speciálním slovenským

hostem. Opravdu do poslední chvíle byl tento host utajen. O to větší radostí pro klienty bylo, když byl host odhalen. Na tuto speciální kavárničku přijala pozvání naše zaměstnankyně Silvia Pomšárová, pracuje na postu ošetřovatelky už sedmým rokem a je nejen u klientů, ale i zaměstnanců pro svoji veselou povahu velice oblíbená. Společně s ní nás navštívil její syn Matěj, dcera Maruška a dvě malé vnučky.

Toto setkání bylo velice příjemné nejen pro naše zúčastněné obyvatele, ale i zaměstnance, kteří se na tomto setkání podíleli. Paní Silvia nepřišla s prázdnou, velkým překvapením pro obyvatele byla slovenská pochutina Brynzové halušky se slaninou, které voněly celým Domovem a chutnaly opravdu výtečně. Jako poděkování za milou návštěvu a zároveň jako sladkou tečku měli naši obyvatelé připravený moučník v podobě rebarborového koláče s tvarohem a pudinkem, který v dopoledních hodinách sami připravili. Tímto děkujeme celé rodině a přejeme všem hodně zdraví a životní pohody.

Aktivitty tento týden byly laděny do Slovenské tematiky, jednou z nich byl například Slovenský týden paměti.

Vzpomínka na školní léta

Dne 20. května 2013 se Domov pro seniory zúčastnil exkurze do Základní školy Aloise Jiráska. Nejdříve jsme se podívali do připravené třídy předškoláků, kteří nám ukázali nácvik nové pohádky o budulínkovy a poté nám zazpívali i pohádku o Červené karkulce. Potom nás paní učitelka provedla školní družinou a tělocvičnou. Po schodech jsme se přemístili do 2. a 3. třídy, kde probíhalo vyučování matematiky. Na závěr nás paní ředitelka čekala na zahradě u hřiště, kde mají děti své záhonky, o které se starají.

Vystoupení duo Kondor

Dne 31. května nás navštívil manželský pár DUO KONDOR. Manželé zazpívali několik známých českých dechových písní a předvedli pár jednoduchých kouzel s provazy, kroužky a krabičkami. Duo Kondor zazpívali i písně z vlastní tvorby, například píseň o Bošovicích. Naším klientům se vystoupení moc líbilo, důkazem toho bylo i to, že po celou dobu si s manželi zpívali.

Kácení Máje

Dne 5. června se v našem Domově uskutečnilo kácení Máje.

Kvůli deštivému počasí se to nemohlo jako již tradičně venku u ohně, ale akce se pořádala v kulturní místnosti na zeleném patře. Obyvatelé i přesto Májku uhlídali a byla pokácena. Pro klienty bylo v kulturní místnosti přichystané občerstvení v podobě grilovaných párků s oblohou a k pití se tradičně podávalo pito. K dobré náladě přispěla i harmonika pana Popeláře. U českých lidových písní si klienti velmi rádi zaspívali.

Čermenské slavnosti - Palóc (Szécsény, Maďarsko)

Koncem června jsme u nás v Domově, jako každý rok, měli malou „ochutnávku“ Čermenských slavností, které se pravidelně konají v Dolní Čermné. Letos nás navštívil folklórní soubor Palóc (Szécsény, Maďarsko).

V severní části Maďarska, na území Hivešské a Novohradské župy žije římskokatolická etnografická skupina, která je mimo jiné, svým specifickým nářečím, hudebně-tanečním tradicím, krojům, dekorativnímu umění a víře zvláštností a specifikou Karpatské kotliny.

Folklórní soubor Palác byl založen v roce 1998 v Novohradském městě Szécsény, které leží centru palócského regionu. Soubor kromě vlastní taneční

a hudební tradice reprezentuje i folklór jiných oblastí. S tanci svého repertoáru jsou pravidelnými účastníky maďarských a mezinárodních festivalů. Procestovali Evropu od Belgie až po Turecko a získali i významná ocenění jako například hlavní cenu mezinárodního festivalu Beskydy a ocenění Stříbrné Valašského festivalu v Zákopane.

Soubor nám zazpíval několik písní a zatančil několik tradičních tanců. Členové skupiny byli oblečeni do krásných krojů, hlavně ženy a dívky měly nádherné barevné sukně, které se při tanci pěkně točily. Mezi hudebními nástroji nás hlavně zaujal velmi starý cimbál, který s sebou přivezly a nejen na něj moc hezky zahráli. Vystoupení se nám velice líbilo.

Dovolená ve středozeří (24. – 26.)

Kulinářské hody v našem Domově pokračují. V červnu jsme si „zaletěli“ na dovolenou ve Středomoří. Výzdoba nás nalákala na středomořské prostředí, chuťové buňky nám polechtala kuchyně

francouzská, italská, řecká, španělská i marocká a připravené aktivity dovršili náš zážitek. Povídání o těchto zemích bylo naplněné zajímavými informacemi, měli jsme možnost ochutnat různé druhy ovoce a zeleniny, které tamní obyvatelé pěstují, přivonět si k bylinkám a na závěr jsme v naší kavárničce přivítali studenta teologie, pana Vojtěcha Hýbla, který nám velmi poutavě vyprávěl o pouti do Svatého města.

Vystoupení divadla SLUNEČNICE

Ve středu 17. července k nám do Domova zavítalo Divadlo Slunečnice z Brna. Dva mladíci a jedna dívka nám předvedli moc hezké hudební vystoupení složené z českých známých písní, ať už lidových, muzikových nebo těch co slýcháváme v rádiu. Klientům se melodie líbily, a protože jim většinou byly dost známé, tak si někteří se zpěváky dokonce zazpívali. Bylo to příjemně strávené odpoledne.

Letní koncert skupiny Shirim Ashirim

V sobotu 27. července se od 14 hodin v našem Domově rozezněly současné hebrejské písně a chvalozpěvy. Věřte, nevěřte, byl to pro všechny zúčastněné nezapomenutelný zážitek, který nám předvedla hudební skupina SHIRIM ASHIRIM. tři sympatičtí hudebníci se sešli u zajímavého produktu – hrají a zpívají tradiční židovské melodie v moderním zpracování. Dále obyvatelé Domova mohli slyšet tóny z netradičních hudebních nástrojů jako např. šalmaj, brač, či dudy. Tímto bych ještě jednou chtěla poděkovat za nevšední zážitek a popřát divákům příjemný zážitek při sledování této skupiny.

Melounová párty

V úterý 6. srpna jsme se v dopoledních hodinách na zahradě našeho Domova uspořádali melounovou párty. Akce byla určena nejen pro naše klienty, ale také pro dětičky našich zaměstnanců a jejich maminky či babičky. Pestrobarevné balóanky visely okolo zahrady, altánek zdobila duhová girlanda a světélka. Pro děti byly připraveny různé hry jako skákání v pytli, házení kroužků na cíl, házení míčků klaunovi do pusy, pukrle, apod.

Za splnění nějaké disciplíny následovala sladká odměna v podobě sladkého bonbónu a bublifuku. Potom nám tu vzduchem poletovaly krásné bubliny, dotvářející veselou atmosféru. Největším překvapením byla paní Monika Horká, která namalovala dětem zvířátka na obličej a kytíčky na ruce a nohy. I mezi klienty se našla jedna zvláštní paní, nechala se ozdobit květinou a zafoukala si z bublifuku. Ostatní klienti si alespoň vyzkoušeli s dětmi nějaké hry. Asi v polovině párty jsme pro děti zahráli maňáskové divadlo se zvířátky. Zábavu doplňovalo pojídání melounů a popíjení nápojů s různými kousky ovoce. Bylo pěkné pozorovat seniory a děti spolu.

Slavnostní předávání certifikátu Standardu nutriční péče

Domov získal certifikát standard nutriční péče

Projekt Standardizace nutriční péče, který probíhal od ledna 2012 do konce března 2013, nám pomohl nastavit určitý systém identifikace a řešení podvýživy klientů Domova. Kontrolní šetření proběhlo za přítomnosti předních českých odborníků v oblasti klinické výživy – Společnosti pro klientskou výživu a intenzivní metabolickou péči (SKVIMP) a České asociace sester (ČAS) – sekce výživy a nutriční péče. Auditoři pan MUDr. František Vlček a PhDr. Jiří Tomek a Tamara Slarnovská RNT hodnotili nejen vytvořený standard nutriční péče Domova, který písemně deklaruje poskytování péče, ale i jeho zavedení do praxe.

Díky několikanásobné týmové spolupráci všech zaměstnanců Domova a spolupráci klientů i některých rodinných příslušníků, nebyl zjištěn žádný nedostatek a to ve všech hodnotících kritériích a my jako jediné zařízení v Pardubickém kraji jsme získali certifikát Standardizace nutriční péče, který potvrzuje, že poskytujeme našim klientům vysoce kvalifikovanou nutriční péči. Zlatou tečkou bylo oficiální slavnostní předání certifikátu dne 23. srpna 2013.

Soutěžní den v Moravské Třebové

Jako tradičně sociální služby města Moravská Třebová pozvali náš Domov na XII. ročník mezi-ústavních her. My jsme sportovní výzvu rádi přijali a sportovního klání se družstvo, složené ze tří vyzbrojilo nejen dobrou medaile, ale i dresy, které pořídili. Společně utkali v pěti soutěžních kokosem na cíl, skládání či jiných zajímavých

zúčastnili. Naše pětičlenné klientů a dvou doprovodů se náladou a chutí bojovat o si pro tuto příležitost nově s ostatními družstvy jsme se disciplínách jako např. hod puzzle na čas, sběrem mincí nelehkých úkolů. Po celou

dobu se o nás starala naše patronka paní Kothajová, která nás provedla Domovem a pozvala na odpočinek do svého útulného bytu. Po odpoledním vyhodnocení a rozdání cen a diplomů jsme mohli shlédnout vystoupení mažoretek a výcvik loveckého psa. Na závěr při doprovodu místního hudebníka,

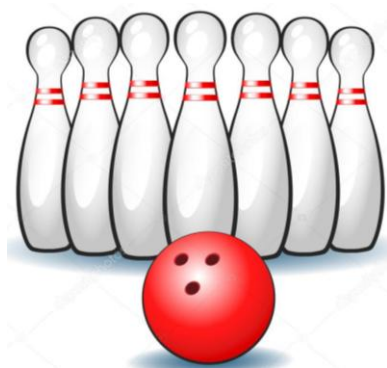
každý z účastníků dostal opečený párek s pohárem dobře vychlazeného piva. Do poslední chvíle byla nálada všem pozitivní, ale jak už to tak bývá, všude dobře, doma nejlépe.

Výlet do Krčmy

Dne 11. září 2013 se nám krásně vyvedlo podzimní počasí, tak jsme se s našimi klienty rozhodly navštívit místní Krčmu. S chodítky, vozíčky anebo po vlastních nohou jsme procházkou došly až do restaurace. Abychom ještě načerpaly jedny z posledních letošních slunečních paprsků, posadily jsme se venku na zahrádku. A za odměnu, že jsme došly až sem, jsme si objednaly výborné palačinky s ovocem a šlehačkou a zapily jsme to čajem, gročkem a nebo kávičkou. Domů jsme se potom vracely se sladkým a spokojeným úsměvem na tváři.

Ruský týden

Kulinářské hody pokračují, tentokrát se týden nesl v ruském duchu od 23. až do 29. září. Aktivity a kuchyně byly opět tematicky zaměřeny, nechyběl samozřejmě boršč, ruské kuželky, předcítání ruských bajek a mnoho dalších. I host do kavárničky dorazil – paní, která pobývala v Rusku u své rodiny, nám přišla ukázat fotografie a povědět své zajímavé zážitky. Celý týden se vydařil a už se těšíme na další.

Mezinárodní den seniorů

1. říjen je mezinárodně uznán jako Den seniorů. I my jsme si na naše seniory v Domově vzpomněli a rozhodli jsme se jim jejich svátek zpestřit. Jídlo, které se dnes podávalo, vypadalo moc pěkně a také moc dobře chutnalo. Kromě toho, jsme měli připravený program.

Během celého dopoledne se kulturní místnost proměnila na tvořivou dílnu, kde jsme s klienty připravovali plněná pečená jablka podle kuchařky z roku 1925, malovali jsme podzimní figurky vylité ze sádry, kde se fantazie klientů meze nekladly, kdo chtěl, mohl si vyrobit podzimní přáníčko a někteří připravovali dekoraci do jídelníčku laděnou samozřejmě také podzimem.

K tomu všemu nám hrála dechová muzika, která nejednoho človíčka přivedla ke zpěvu. Jiní se zase u práce popovídali a zavzpomínali.

Odpoledne jsme zase uspořádali turnaj ve společenské hře - Člověče, nezlob se. Sešlo se nám hned několik týmů, avšak panovala přátelská a milá atmosféra, nikoli rivalství.

Odměnou pro vítěze i ostatní zúčastněné byla káva a čaj, již zmíněná pečená jablka, která byla výborná, až jsme se oblizovali. Stihli jsme si při tom i pěkně popovídat, hlavně o jídle, co se kdysi vařovalo a peklo, co kdo měl rád a podobně.

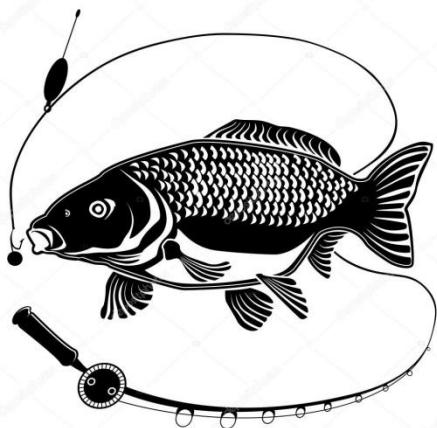
No rozhodně to byl velice příjemně strávený den, nejen pro klienty, kteří nám naši snahu opláceli milými úsměvy, ale i pro nás, zaměstnance, co jsme se na akci podíleli. Už teď se těšíme na příští rok.

Rybářská bašta

Rybářská bašta – to je název dalšího tematického týdne. Tento týden probíhal od 29. října do 3. listopadu a opět bylo vše od aktivit přes výzdobu až po jídlo zaměřeno na ryby a rybaření. V úterý jsme si ve výtvarné dílně vyrobili rybičky a prut na novou hru krmení rybiček a odpoledne jsme si ji hned zahráli, ve středu jsme poslouchali audioknihu od Oty Pavla – Jak jsem potkal ryby, v sobotu nám v biografu senior hrála Jezerní královna. Samozřejmě nechybělo ani rybářské povídání s naší nutriční terapeutkou o rybách, rybaření a lanškrounských rybnících. I tento týden se nám vyvedl ke spokojenosti všech.

Sedmé výročí Domova

Jako by to bylo včera, co se poprvé otevřely dveře našeho Domova, a první klienti se začali stěhovat. A přesto tomu letos bylo 7 let. Přesně 9. 10. 2006 se začali zabydlovat první obyvatelé Domova. A my společně, klienti i zaměstnanci, jsme si zavzpomínali na naše začátky u kávy a zákusku. Jako první se slova ujal pan ředitel. Kromě vzpomínání nám také představil novou virtuální prohlídku našeho Domova, kterou můžeme najít na našich webových stránkách. Po něm pak mluvili další. Jako pomůcka, by si vzpomněli, co se u nás za těch několik let událo, nám sloužila Powerpointová prezentace s fotkami, kterou jsme si promítali na plátnu. Bylo hezké poslouchat, jak někteří říkali: „Jé, to je pan X, ten byl...“ nebo „Vzpomínáme na tohle, to jsme...“. Bylo to velmi příjemně strávené odpoledne.

Večer světél

2. 11. je den, kdy si připomínáme památku našich zesnulých. Ani my v našem Domově toto období nenecháme přejít bez povšimnutí. Jako již tradičně se u nás, tentokrát v pátek 1. 11. 2013, uskutečnil Večer světél. Každý z obyvatel si mohl zapálit svíčku a zavzpomínat na ty, kteří již nejsou mezi námi. Sraz jsme měli v 18:00 u výtahu, kdo chtěl, mohl si zapálit svíčku, a pak jsme společně koukali, jak krásně světélka plápolají kolem našeho jezírka. Obyvatelé, co se ze zdravotních důvodů nemohli dostavit, jsme navštívili u nich na pokoji, aby i oni mohli zažehnout vzpomínkový plamínek. Ve tmě svíčky krásně osvětlovaly jezírko a na chvíli nás to zahřálo u srdíčka.

Cirkusové představení

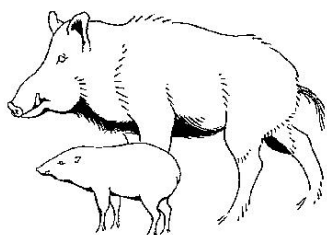
V úterý 12. 11. 2013 k nám do Domova zavítal cirkus Jung. Každý z nás to uvítal, klienti i zaměstnanci, neboť kdy naposledy kdo z nás byl v cirkuse. Účinkující ve složení maminky Dany Jungové a jejich dvou synů Erika a Davida nám předvedli, co všechno dokážou. Pro představu to bylo například žonglování, diablo, jízda na jednokolce, klaunské vystoupení a největší podívanou byla ukázka ekvilibristiky. Ačkoliv Jungovi nemohli v našich malých prostorech předvést tak velkolepou show jako ve Velkém šapitó, přesto za těchto ztížených podmínek odvedli dobrou práci. Všem se představení líbilo. Klienti ocenili, že to byla změna, něco nového, a taky za to umělcům náležitě poděkovali potleskem. Všichni doufáme, že se třeba někdy v budoucnu opět uvidíme.

Myslivecké hodý

A pokračujeme v kulinářském hodování v našem Domově!

Během týdne od 25. 11. Do 30. 11. 2013 jsme si, klienti i zaměstnanci, mohli zvolit mysliveckou kuchyni zastoupenou například dančím na česneku, srnčím řízkem, jelení kýtou po polsku, srnčím flamengem či kančím s brusinkovou omáčkou. Od myslivců ze Žichlínska a ze základní školy v Damníkově se nám podařilo půjčit několik exponátů lesních zvířat, ze kterých jsme společně s mysliveckou kamizolkou, voňavým chvojím, mysliveckými knihami a gramofonovými deskami vytvořili v naší kulturní místnosti překrásnou výstavu. Během celého týdne se na ni mohli klienti i zaměstnanci chodit dívat a vyzkoušet si, jak dokážou která zvířata poznat. Další výzdoba v Domově byla laděna do myslivecké tématiky, stejně jako volnočasové aktivity. Z těch to byly například společenská hra Myslivecký kolotoč, předčítání knížky Myslivcův rok, poslech myslivecké hudby či pouštění filmů Poslední leč Alfonse Karáska. A do naší kavárničky přijali pozvání dva hosté – myslivec Radovan Filip a jeho fenka Kora. Povídání bylo velice zajímavé, měli jsme i ukázkou vábniček a zbraně, které používá na

honu. Tímto bychom mu rádi ještě jednou poděkovali za jeho návštěvu a budeme se těšit, že se zase někdy uvidíme a povíme si něco více o myslivosti i jeho zážitcích. V neposlední řadě bychom rádi poděkovali i dalším lidem, co se podíleli na tomto týdnu, zejména pak kuchyni pod vedením Marty Šifrové.

Mikulášská besídka

5. 12. je spojeno již tradičně s návštěvou Mikuláše, anděla i čerta. K nám do Domova se tato trojice přišla 5. prosince 2013 podívat a zkontrolovat, zda klienti byli hodní, nebo jestli půjdou do pekla. Všichni zkouškou prošli, čert odcházel s prázdným pytlek a andílek jen rozdával sladké odměny a úsměvy. Ke každému klientovi se zastavili na pokoji. Pak ještě zavítali do jídelny, kde se konala Mikulášská besídka, na které byli nejen naši klienti, ale také prvňáčci ze ZŠ Bedřicha Smetany s paní učitelkou. Program byl pestrý, děti přednášeli básničky a zpívali písničky, společně s klienty vytvořili soutěžní družstva a plnili úkoly, potom si společně vyráběli čertovské ocasy. Když tento program skončil, rozletěly se dveře a do jídelny přiběhl čert. Děti se ho nejprve trochu lekly, na otázku, kdo zlobil a půjde s ním do pekla, nikdo neodpovídal a všichni se schovávaly paní učitelce za sukni, pak ale poznali, že náš čert vůbec není zlý a skamarádili se s ním. Po čertovi dorazili i Mikuláš s andělem, děti jim zazpívaly písničku, a oni jim na oplátku rozdali sladkosti. Když naše trojice odcházela, Mikuláš za sebou zanechal pár zlatých penízků a děti jim zamávaly na cestu. Klientům i prvňáčkům se dopoledne moc líbilo a všichni byli spokojeni. Už se těšíme na příští rok.

Vánoční pěvecké vystoupení seniorů Domova pro seniory Moravská Třebová

Vánoce už jsou za rohem, každým dnem jsou blíž a blíž. Vánoční atmosféra protkává všechny naše životy. A dorazila už i k nám do Domova. V pondělí 9. prosince 2013 k nám přijeli senioři z Domova pro seniory z Moravské Třebové, aby nám předvedli za doprovodu zaměstnanců z jejich Domova pěvecké vystoupení, které si připravili. Zpestřené to měli i citáty Paula Coelho. Zapěli nám známé i méně známé vánoční melodie, a nakonec jsme si s nimi všichni i s našimi klienty zazpívali. Bylo to velmi pěkné. Tímto jim děkujeme a přejeme hodně štěstí, lásky a hlavně zdraví do nového roku.

Vánoční vystoupení dětí z mateřské školy Na Výsluní

Tentokrát nám vánoce do Domova přinesly malé dětičky a jejich paní učitelky z mateřské školy Na Výsluní. Přišli za námi ve čtvrtek 12. 12. 2013 a zazpívali písničky doplněné tanečním vystoupením. Tradiční písničky jako Pec nám spadla, Šla Nanyňka do zelí, Cibulěnka střídaly vánoční koledy. S dětmi si mohli zazpívat i naši klienti, kteří i na závěr dostali od dětí dárečky, co pro ně vyrobily.

Klienti z nich měli opravdovou radost a hned si je vystavovali ve svých pokojích. Děkujeme dětem i paním učitelkám za krásné vystoupení a přejeme jim krásné vánoce.

Vánoční vystoupení děti ze základní školy Dobrovského

A máme tu další vánoční vystoupení. V pátek 13. 12. 2013 navštívila náš Domov ZŠ Dobrovského. Děti nám v doprovodu paní učitelky zazpívaly tradiční i méně známé vánoční písně a zahrály na hudební nástroje – flétnu, kytaru, klávesy. Děti byly různých věkových kategorií, od prvňáčků až po deváťáky. Krásně jim to však společně ladilo. Na závěr potěšily naše klienty přáníčky, která samy vyráběly.

Staročeské vánoce v Domově

Od 16. do 20. prosince 2013 u nás v Domově probíhal další týden z kulinařských hodů. Tentokrát se to neslo v duchu Staročeských vánoc. Výzdoba v celé budově byla laděna touto tematikou a aktivity ani kuchyně nezůstaly pozadu. Z dobrot, co nám kuchaři uvařili, to byl například tradiční Kuba. S klienty jsme si společně upekli voňavé perníčky, které navodily tu správnou atmosféru po celém Domově, druhý den jsme je společně ozdobili cukrovou polevou a nakonec jsme jimi ozdobily vánoční stromečky.

Tento týden jsme měli kavárničku s hostem. V úterý 17. prosince k nám přišla paní Růžena Šteflová, bývalá profesorka gymnázia Lanškroun a zároveň aktivní důchodkyně, která vede ochotnický divadelní spolek v Lanškrouně. Přinesla s sebou nejen dobrou náladu, ale i cukroví a drobné slabůstky pro naše klienty. Tématem dnešní kavárničky byly staročeské vánoce. Paní Šteflová hovořila s klienty o tom, jak se vánoce trávily dříve a jak se tráví v dnešní uspěchané době, jak v průběhu let upadají klasické zvyky a tradice a lidé tráví vánoční čas zavřením doma u televize. Na závěr paní Šteflová předčítala ze svých oblíbených knih autorů Biebla, Skácela a Tomana.

Součástí týdne staročeských vánoc byla i „Štědrovečerní večeře“, kterou jsme si uspořádali již 19. prosince, by se jí mohlo zúčastnit co nejvíce klientů, aniž by chyběli na Štědrý den u svých rodin. Ale o tom až příště, byla to tak vydařená akce, že si zaslouží vlastní článek.

Vánoční vystoupení ze ZŠ Jiráskovy

Ve středu 18. 12. 2013 k nám do Domova zavítali žáci ze základní školy Jiráskovy, sídlící na náměstí Aloise Jiráska. Tato základní škola se věnuje dětem se zdravotním postižením a dětem se speciálními potřebami v učení. Děti si pod vedením pedagogů připravily zábavné vystoupení. Už množství nejrůznějších rekvizit a převleků nasvědčovalo tomu, že jim přípravy zabraly mnoho času. Vystoupení bylo rozděleno do tří úseků, každý měl svůj příběh, a na závěr nechyběly ani vánoční koledy, které si společně s dětmi zapěli i naši klienti. Dopoledne s dětmi bylo velmi zdařilé a doufáme, že k nám děti do Domova dorazí i na přes rok.

Štědrovečerní večere v Domově

Štědrovečerní večeri jsme si v našem Domově letos udělali již ve čtvrtek 19. prosince 2013, aby se mohlo zúčastnit co nejvíce klientů i zaměstnanců, aniž by šidili svoje rodiny na Štědrý den. Chodba na žlutém patře se na chvíli proměnila na slavnostní místnost a překrásnou tabulí laděnou staročeskými vánocemi – slaměné ozdobičky, voňavé perníčky a cukroví, vůně zavanula i ze smrkových větvíček a ovoce. Přípravy začaly již v odpoledních hodinách a podíleli se na nich zaměstnanci ze všech úseků celého Domova – tímto jim všem děkujeme za pomoc.

Potom už začalo veselí – po slavnostním přípitku a proslovu pana ředitele se zpívali koledy za doprovodu dvou skvělých muzikantů – pana Hurycha a

Matějky, kteří nejen zpívali, ale krásně hráli i na kytary. Pak následovala výborná večere – řízek s bramborovým salátem. Všichni jsme si moc pochutnali. No a pak se zase zpívalo a povídalo a uzobávalo dobrot na stole... No prostě jsme si to všichni dohromady moc užili. Vzpomínat na to budeme ještě dlouho a budeme se zároveň těšit na příští rok.

Silvestrovské posezení

V pondělí 30. prosince 2013 se u nás konalo Silvestrovské posezení. Sešli jsme se v jídelně Domova, povídali si, popíjeli punč s ovocem a za doprovodu zpěvu a harmoniky pana Popeláře jsme si pěkně zazpívali. Takhle jsme se pěkně rozloučili s rokem starým a přivítali rok nový. Všem přejeme do toho dalšího roku hodně zdraví, lásky a štěstí.

Zamyšlení pana ředitele na konci roku

Konec roku je období, kdy většina z nás bilancuje, co že mu uplynulý rok přinesl a co naopak odnesl. Pokud se nejedná o úplného pesimistu, na to nepříjemné se snažíme zapomenout a vzpomínáme hlavně na ty hezké chvíle života, kde jsme se smáli, cítili jsme se dobře, byli jsme obklopeni rodinou a přáteli. Pesimisté to mají bohužel obráceně a velice snadno zapomenou na to, že i oni se denně setkávají s krásnými životními chvilkami, které i je nutí se pousmát. Já bych sebe asi zařadil do kategorie optimistický realista. Rád z myslí vytěsňím nějaká nepříjemná jednání a setkání, snažím se i rychleji oprostit od smutných chvil života, když nás navždy opouští naši klienti, i když zde to tak jednoduše nejde. Přeci jen jsme zde již vytvořili takové rodinné pouto, a to ani smrt tak jednoduše nerozváže. A pak se mi stává, že když jdu kolem „jejich“ pokoje a na dveřích už je jméno nového klienta, mysl to nechce přijmout a je mi smutno. Na druhou stranu si přitom vždy uvědomím, jak je vlastně ten lidský věk neskutečně krátký a že si musíme vážit každého dne, který na tomto krásném světě prožijeme. Možná jak stárnu, začínám si uvědomovat i ty krásné maličkosti, které svět dělají radostnější. Třeba jen co dovede úsměv na tváři kolemjdoucích. Alespoň u mne to rázem vyvolá pocit sounáležitosti a takový nepopsatelný „dobrý pocit“ ze života. Když v létě krmím naše krásné ryby v jezírku, často vzpomenu na jednu z našich prvních klientek, na paní Čechovou. Kdysi mně řekla: „Pane řediteli, zahrádku už máme pěknou, ale ptáčky se zde nemají kde napít“. A to byla první popud, že zde vytvoříme nějakou vodní plochu. Nyní je často vidět různé ptáčky, jak se nejenom u splavu vodou občerstvují ale jak si i oni užívají života, když se zde myjí. A já mám

radost z toho, že jsme jim k této radosti pomohli. Samozřejmě, jsme tu hlavně pro klienty našeho zařízení, ale tato přidaná hodnota, malinko pomoci naší přírodě, má pro mě osobně velikou hodnotu.

A co že jsme vlastně udělali pro naše klienty a pro personál mimo běžné činnosti? Určitě nikdo nepřehlédl rozvoj zahradní části vedle jezírka. Rovinná dlážděná plocha získala letní zastřešení v podobě dvou altánů a hned v sousedství jsme postavili zahradní domek na úklid zahradního nářadí a venkovního vybavení altánů, které nemůže zůstat na noc venku neuzamčené. S letními přívalovými dešti došlo k poruše okapu, kde nám voda podemlela část hráze jezírka. Jeho opravu jsme spojili s důkladným vyčištěním celého jezírka a vytríděním plevelných ryb. V letošním roce jsme konečně zasklili poslední terasu v modrém patře, kde současně vznikla oddělená kuřárna pro klienty. Díky iniciativě některých zaměstnanců se výrazně zlepšila výzdoba pokojů určených pro odlehčovací službu a pokoje se krásně zútulnily.

Na co nebudu rád vzpomínat? Letošní rok je pro mne nejnáročnější v zajištění dostatečného počtu personálu pro chod zařízení. Tak velká výměna lidí ještě nikdy nenastala a to činí velké problémy pro bezchybný chod zařízení. I když již i u nás nejsou platy úplně malé, stále existuje mnoho odvětví, kde za stejné množství peněz je práce fyzicky i psychicky méně náročná než je u nás.

Co říci na závěr? Máme radost z maličkostí, věnujme úsměv kolemjdoucím, neztěžujme život ostatním a radujme se z každého nového dne i v roce 2019. K tomu vám přeji mnoho zdraví, životní energie a vlídné okolí.

Ing. Milan Minář
ředitel Sociálních služeb Lanškroun

Zaměstnanci Sociálních služeb Lanškroun přejí všem krásné prožití vánočních svátků a šťastný Nový rok.

Chvilka luštění

Nejvíc věcí na rovinu se dozvíš teprve v době, kdy už to

Milan Růžička

AGÁVE, AKTIN, BALTIK, BENZÍN, BISTRO, BRKO, ČASY,
DIAGONÁLA, EDÉM, HANÁ, HISTORKY, HOMONYMA, IDEA,
KIVI, KOSTLIVCI, KVIZ, LITERÁTI, OBHLÍDKA, OSEL, OVSÍK,
PLST, POLOHOPIS

310

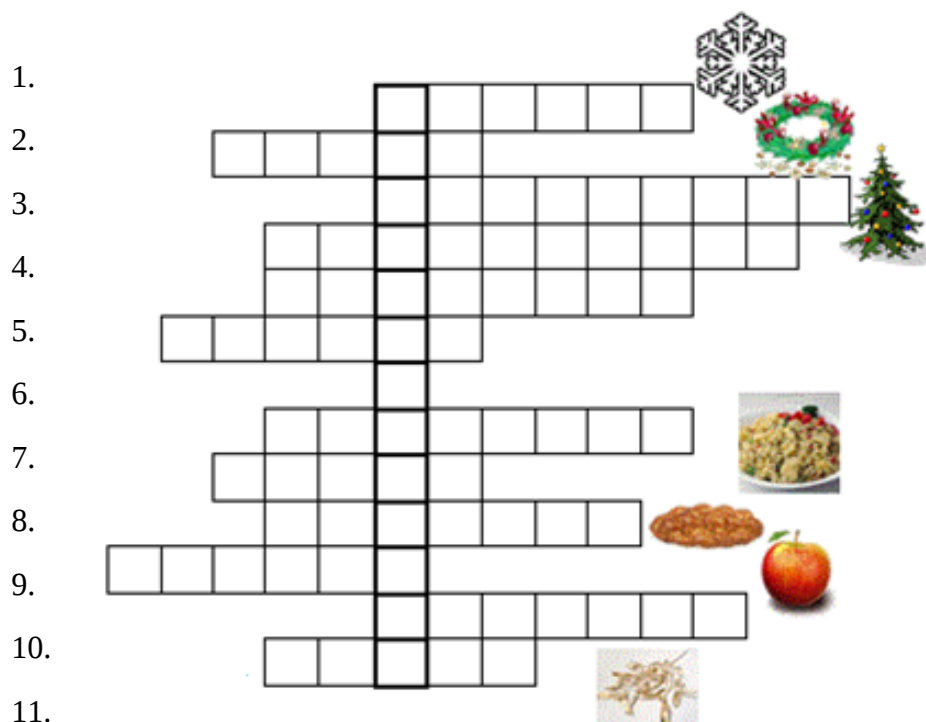
Zřícenina hradu Kunětická hora se nachází na stejnojmenné hoře, která je vysoká sice pouhých 82 metrů, ovšem vzhledem k okolní rovinaté krajině působí více než majestátně. Hrad se zapsal do dějin architektury svým opevněním, mezi nejzajímavější části patří koridory ...

POMŮCKA: BNC, UL	MALÉ ZRNO	1. DÍL TAJENKY	RUDNÉ DOLY ZKR.	HORSKÝ SKŘÍTEK	POUZDRO NA ŠÍPY HOVOR.		CITOSLOVCE OPOVRŽENÍ	RUSKÁ ŘEKA	CITOSLOVCE PROJEVENÍ NEZÁJMU	DRUH LÁTKY
NÁHLÁ ZMĚNA						HUDEBNÍ ŽÁNŘ				
RYCÍ POTŘEBA						CHEMICKÝ PRVEK (CL) ČESKÁ NÁR. BANKA ZKR.				
CHEM. ZN. NIOBU			NÁSILNÉ PŘEVRATY UŽITKOVÉ ROSTLINY					CHEM. ZN. CERU LYSINA NA HLAVĚ		
DOMÁCÍ PTÁK				LIDOVÉ NOVINY ZKR. VÝROBCE DLAŽDIC			HUDEBNÍ ŽÁNŘ PŘEDLOŽKA			
PACH					ZÁRMUTEK MÍSTO TOHO				2. DÍL TAJENKY	TÝKAJÍCÍ SE OVCE
	OVÁZÁNÍ VELKÉ LESNÍ ZVÍŘE					SKLADIŠTĚ DÁMSKÝ KLOBOUK				
PŘÍZPŮSO- BOVAT							SPOJ ŠITÍM SLOV. MUŽSKÉ JMÉNO			
MPZ UKRAJINY			TOPIVO POMATENEC					RODNÉ ČÍSLO ZKR. JMÉNO ZPĚ- VÁKA MUKA		
SPZ BENEŠOVA				VLASTNÍ ČÁ- STI STŘECHY ATLET. KLUB ANGL. ZKR.						
UŽITKOVÁ ROSTLINA					JMÉNO ZPĚVÁKA BRICHTY STRACHY					NEVLASTNÍ OTEC
	POCHODO- VÝ POVEL	OTÁZKA PŘI SÁZCE PLÁŽ				NĚM. MUŽ. JMÉNO CHEM. ZN. ARGONU				
PSOVITÁ ŠELMA				PŘITAKÁNÍ SMRTELNÁ CHOROBA			ČÁST ÚST ST. TECHN. KONTROLY			
CHEM. ZN. BIZMUTU			PLANETA INICIÁLY ZPĚVAČKY BÍLÉ					JIŽNÍ ČECHY ZKR. INIC. SPIS. ROLLANDA		
ODCHYT LOVEM						PICHLAVÉ POROSTY				
BREJLOVCI						UKRAJIN- SKÝ POLO- OSTROV				

A	D	S	T	I	S	K	A	Š	P	A	R
D	É	M	O	N	A	B	K	O	N	E	V
U	Č	L	U	A	A	Ó	T	O	J	O	K
L	O	O	Ž	Š	B	R	Z	O	K	L	I
B	K	O	T	N	A	L	O	V	U	S	Í
O	R	N	B	V	O	V	A	B	Ě	H	Ú
M	V	U	A	I	Š	Í	E	M	A	T	A
É	S	C	K	Á	D	E	S	L	I	L	D
L	A	E	E	E	S	E	H	T	O	U	F
I	K	O	L	F	V	R	T	R	O	P	S
V	É	H	B	O	A	H	E	R	M	A	N
Z	Á	V	O	J	O	R	T	S	Í	Ř	P

BIDET BÓR DÉMON
 FLOK HERMAN HLEDÍ KAŠPAR
 KLUB KOJOT KONEV
 LABORANT MALBA MROŽ
 OBLEK OBLUDA OKOUN
 ONUCE OVES POLEVA
 POTRAVA PŘÍSTROJ SAKÉ
 SEDÁK SMĚSI SPORT STISK
 THESE TLUPA TOUHA TROUD
 ÚSKOK VILÉM VOLANT VRKOČ
 ZÁVOJ ZLO

Vánoční křížovka

1. Aby byly bílé Vánoce, musejí padat...
2. Adventní_____ má 4 svíčky.
3. K Vánocům neodmyslitelně patří...
4. 24. 12. je...
5. 31. 12. slaví svátek...
6. Ježíš se narodil v městě...
7. 1. ledna je...
8. Ke kaprovi jíme bramborový...
9. Oblíbeným vánočním pečivem je...
10. Abychom našli hvězdičku, musíme rozkrojit...
11. Symbol Vánoc rostoucí na stromech...